

דפי עיון

"לייהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.
וכך הוא אומר:
"כי נר מצוה ותורה אורה" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משוואות- יצחק

במפרשים

ויל ע"י מ.מושקוביץ * משוואות- יצחק 79858 ד.ג.שדה-גת * טל': 08-8616173 * פקס: 08-8616174

פרשת תרומות - שנת תשע"ח

א. הרבנן .

פרק כה', פסוק ח':
"ועשו לי מקדש"

מצות עשה לעשות בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות וחוגיגות אליו של שבעים בשנה. כיוון שנכנסו לארץ העמido המשכן בגלgal ארבע עשרה שנה שככשו וחלוקו, ממש באו לשילה ובנו שם בית של אבניים ופרשו יריעות המשכן עליו ולא היתה שם תקרה, ושם"ט שנה עמד המשכן שלילה, וכשעתם עלי הרבה, ובאו לנוב ובנו שם מקדש, ומגביעו באו לבית העולמים, וימי נוב וגביעון שבע וחמשים שנה, כיוון שנבנה המקדש בירושלים, נאסרו כל המקומות כולם לבנות בהם בית לה', ואין שם בית לדורי דורות אלא בירושלים בלבד ובהר המוריה.

סה"מ כ'

1. איך כלערנו אף את היזווי כאר?
2. כלערנו אתacr את רצאי כי, לאkar ואניט נאכן צאנר, אה הא גיאן אック?
3. אה, איך רתקפה ההכלאה כי רימן גראות רק פיליגראם?

* * *

ב. אור החיים .

פרק כה', פסוק ה':

ויעשו לי מקדש וגוו. צריך לדעת למה קראו מקדש ומתוך חור בו וקנאו משכן דכתיב את תבנית המשכן. ונראה כי אומרו ועשו לי מקדש היה מצות עשה כולל כל הזמן בין פרבר בין בקיניסתן לאירן בכל זמן שייהי ישראל שם לדורות. וצריכין כי ישראל לעשות כן אפילו בזמנים אלו שפצעינו שאסר ה' כל המקומות מעות שנבנה בית המקדש כאומרו (דברים י"ב ט). כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ועל הנחלה, ולזה לא אמר ועשו משכן שישנה נשמע על אותו זמן לבד נאמרה מצוה זו. ואחר שצוה דקה כלל אמר פרט הנפשה בפדר שאיינו מקום

לבנות בו בנין אבניים שיעשה משכן בסדר האמור. ותמצא שכתב רמב"ם בפ"א מהלכות בית הבחירה מצות עשה לעשות בית לה' בכתב ועשו לי מקדש עד כאן. וטעמו הוא משני הלאשון כמו שכתבנו. עוד ירצה באומרו ועשו לי מקדש כי מעת שעשושים אותו לשמו היה בתוכה בני ישראל שקיפו המשכן ביד הגלים. ואולי כי זברים אלו הם פשותה למאה שתחשקו ישנאל (במוד"ר פ"ב) בראותם בהר סיני שהנה ברוך הוא מקר' ברגלי הפלאחים והוא אמת בתוכם וחשקי אהב להיות כן בתוכם, ולזה באה התשובה מבוחן לבוד ואמור ועשו לי מקדש ושכנתה כמו כן בתוכם:

1. איך פלננו אfin את העון הפלן הפסכה אעוי-כאיוין?
 2. איך רימן היה הפלן הפלאות השם הפלאות יא הפלאות נקזת?
 3. האם יזוא פק כי אfin סאות יא רזאות והיכן?
 4. אה מזקן גע, יאלט פק ואה הימת מזקמת הקב"ה פק?

* * *

ג. בלי יקר .

אבל מזבח הקטורת היו כל אמותיו שלמים, וכן מזבח העלה, כי ענן שניהם להשלים את האדם החסר מצד מעשין, כי כל הבא לכפר על האדם משלים חסרונו, כי מזבח העלה מכפר על גוף החוטא על ידי הקרבה גופות של הבuali חיים, ומזבח הקטורת מכפר על הנשמה ורוח אלhim השולח היא למעלה בעשן הקטורת, ועל כן היו כל אמותם קהם שלימות. ואחר הצעה קפנה זו נברא בפרטות ענן המשבן וככליו.

פרק כה' פסוק י': השלן המרמו לכתיר מלכות, ולכל הצלחות האנושיות אשר ישראל זוכין להם משלן גבוה, והוא אמותיו קצחים שלמות, כי כל משפט ישם ביחס בחולקו ויראה בנטשו כאלו יש לו כל ואינו חסר לנפשו מאיימה, שכן יעקב אמר: "יש לי כל" (בראשית לג,יא). אולם קצחים היו שכורות, להורות שלא ישלים האדם פנותו מכל וכל, ולא יתן אל החמר כל אונת נפשו, אלא צרייך שישבר פנותו, כי מטעם זה נברך לשון שכירה אצל הלחם, כמו שכתוב: "שברו לנו מעט אכל" (שם מג,ב), וכתייב: "בשבורי לך מטה לך" (ויקרא כו,כו). ויתבאר זה עוד בסמוך בפרשת השלן.

פלנוק

- פלננו אספה הפסכה את הפלן האבן וכfin און כאיוין אה אפיאן פק?
 איך אסתרכ און כתכ אפיכות את "ההצחות הקיימות"?
 איך הצלאיין שפאות קצטן פנאות?
 איך פלננו און את העיאין גוועט א.ג.ג. נזר?
 איך הפקת פין אפקת היזגה פין אפקת הקורכת?
 איך אקסאת הלחזין את קקוכת?
 מה נאות פנאות אפקות כומניות?

* * *

ד. תוספת ברכה .

פרק כה' פסוק י':

לעשו ארוץ (כ"ה י')

בכל הכלים כתיב ועשית (בהسبה למשה), וכך כתיב ועשה, בהسبה לכל ישראל, בלשון נסתר. ואחרי שידוע שהארון מרמז על תורה, מפני הלוותה שהיו מונחים בו, מבואר בפרשנה בפסוק (ט"ז) ונחת אל הארון את העדות — לפי זה אפשר לומר, שבא לרמז, כי בהזקמת התורה חייבם להשתתף כל אחד מישראל, כעшир כענין.

וכן מתברר ממה שאמרו בירושלמי סוטה (פרק ז' הלכה ד') על הפסוק דרשנה תבא (כ"ז כ"ז) אדור אשר לא יקיט את דברי התורה, אפילו זה שלא למד ולא למד והזוקק לומדי תורה הוא בכלל ברוך אשר יקיט (סגןון הלשון בהיפך מלשון אדור אשר לא יקיט), וזה מבואר נאמר להמון העם, כהוראת הלשון אפילו זה שלא למד ולא למד, ובכל זאת הוא מחותיב בהזקמת התורה. וטעם הדבר פשוט עפ"י הפסוק במשלי (ג' י"ח) עץ חיים היא (בהسبה לתורה) למוחיקים בה. וחיים דrostים לכל איש, כחכם כהמוני, כענין כעшир, ומتابאר דלהזקמת התורה חייבם כל מפלגות וערבי העם. ואני תמה, שלא הביאו בירושלמי שם ראי' מפסוק שלפנינו עפ"י מה שהערכנו, דבכל הכלים כתיב ועשית, וכך בארון הרומו לתורה, כמו שבארנו כתיב ועשה. ויל'.

- rule*
1. *כלענין איז איז עזען גען ואונסה גהספיכן, אה ציאוקן גהספיכן?*
  2. *גנה פט נא קפֿען גען איז איז עזען גען גהספיכן גואנז? מוכחה?*
  3. *התוכסן גען איך אונגען גהספיכן גהספיכן?*

* * *

ונישן ארון עצי שטיח אמתים וחצי ארכובו (כ"ה י') בתלמוד (סנהדרין כ"ט א') למדו מכאן דכל המוסיף גורע, ופירש"י, דהבאואר הוא, כי כשהיגרוו האל"ף מן אמתים ישאר מתים, וענינו שתי מאות, וכיון שתווסף אל"ף, משמעו רק שתי אמות ייחודות, וזה מוכחה, כי ההוספה מגיעה, עכ"ל. אבל זה קשה, דהא אם هي כתוב "מתים" לא היינו יודעים איו מדה, אם אמות או טפחים או אצעות, אבל במספר אמתים מורה על מדה באמות, כשרש "אמה".

והנה בתורה חמייה הבางן פירוש אחד החכמים דכונת הראי' מכאן דכל המוסיף גורע הוא מן הוא' אשר במליה "וחצי", כי אם هي כתוב אמתים חצי ארכוי, هي במשמעות שתי אמות חצי ארכוי ומילא כל ארכוי — ארבע אמות, ומכיון שתווסף וא"ז (וחצי) מורה שכל ארכוי רק אמתים וחצי, והיינו גורע.

- rule*
1. *קייא זאג את הפסוק הנט גאנז יא זאג גאייה האיזכיכת גאנז?*
  2. *איז גען אונגען אונגען גען גהספיכן, איך כלענין אונסה גהספיכן גאנז?*
  3. *מקודע הען, הו לא אונסה גאנז גען גאנז אונגען אחר, הנט נא יאל?*
  4. *את הצעין גאנז נא?*

ד. הטעפת ברכה . פרק כה' פסוק י':

עתה, אם השולחן נושא עליו — ומוסב לומר: מגיש — מזון והרוגש ה נוחה, והיינו מצב של רוחחה, הרי שעליינו לראות את השולחן בשלעצמו רק כסמל למקור הרוחחה, ככלומר אותו התהום של חי האומה היוצר רוחחה; התפתחות החיים החומריים של המדינגה.

לפיכך עשוי השולחן בעיקרו מעץ, עצי שטים, המסלימים התפתחות מתמדת ורעוננה, שאין לה גבולות אחרים מללה שהאומה קובעת לעצמה לזרוך פריחתה ושגשוגה, שהרי גם המסתגרת שמסביב לשולחן (בין אם הייתה למעלה בין אם הייתה למטה — עיי פ"י להלן) הייתה עשויה מעץ. ותוכנות העז הייתה קבוצה בו בארון, א"ע-יפי שציפו אותו והב, זה סמל היציבות והחוון, הזוב נבלע במשמעות אופיו הכללי של השולחן: "שאני שולחן רהמנא קרייה עז" (מנחות זז ע"א), וגם בהופעתו החיזונית לא בלט הזוב ביותר: "ציפוי שאין עומד" (שם זז ע"ב — זז ע"א).

(כג) שלחן. כפי שהערנו כבר בישורון כרך ו' פמ' 484 ואילך, משמעו הראונית של "שולחן" במקרא אינה כלי בית וכלי עבודה, שעליו עושה אדם את מלאכתו, אלא כלי בית המשמש להגשת דברים לצורך פעללה ואכילה ("שולחן") — משורש "שולחן", לשוחה, להושיט). כמעט בכל מקום בא "שולחן" בהוראת שולחן לא בכילה, ומכאן שבדרך הה שאלה מורה "שולחן" על מזון, הנאה, שפע חומרי ורוחחה (ע"י תחלים עה, יט; שם כה ה; ישעה סה, יא; אויב לו, טז). השולחן במשמעותו מיועד לשאת עליו את לחם הפנים (להלן פסוק ל), ככלומר "לחם ולboveה" (וראה ויקרא כה, ה ואילך). אין צריך לומר שהלחם מייצג את המזון, וכן קל להבין את משמעות הריח בכיתוי להרגש שהשחפץ כלשהו מעורר בנו, הרגשה נוחה או בלתי נוחה, וDOI להזכיר את הביטוי: "הבאשתם אתידחנו" (לעיל ה, כא). ריח נעים מבטא אפוא את הרוגש ה נוחה ואת הסיפוק שמצאנו בדבר. יחס הלבונה לקטורת כיחס הפושט אל המרכיב והמלאכתי, והלבונה לבדה, לבונה וכלה (ויקרא שם), מבטאת את הרוגש ה נוחה הטעורה, הפשיטה והטבעית.

- rule*
1. *כלענין קירא את הטעון צען גען גאנז אונגען?*
  2. *את גען גאנז אונגען אונגען אונגען?*
  3. *איך זאג קירא גען גאנז אונגען?*
  4. *את גען נא אונגען אונגען?*
  5. *גנה גען גאנז אונגען אונגען?*
  6. *אם גען גאנז אונגען אונגען?*

* * *